

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd F-H om udadreagerende adfærd
Titel	Samrådsspørgsmål F-H
Målgruppe	BUU
Arrangør	BUU
Taletid	10 minutter
Tid og sted	27. marts 2025, lokale 2-133

Indhold

1. Indledning	1
2. Spørgsmål 1: Undersøgelse af vold i skolen	1
3. Spørgsmål 2: Revision af ordensbekendtgørelsen	4
4. Spørgsmål 3: Langvarigt bekymrende fravær	7
5. Afrunding	9

1. Indledning

- Tak til formanden for ordet. Og tak til Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti for spørgsmålene.
- Der er stillet tre spørgsmål, som jeg vil forsøge at besvare én ad gangen.

* * *

2. Spørgsmål 1: Undersøgelse af vold i skolen

- I det første spørgsmål spørges der til, hvorfor jeg ikke har fået kortlagt omfanget af vold og trusler i folkeskolen. Og om tidligere handling kunne have forhindret nogle af de episoder, som vi har hørt om i medierne på det seneste.

- Børne- og Undervisningsministeriet fik sidste forår lavet en kortlægning eller en opsamling på sager med udadreagerende og grænseroverskridende adfærd i skolen.
- Det var en undersøgelsen, der byggede på; en rundspørge fra KL blandt kommuner, på Skole og Forældres data fra Forældrerådgivningen, på data fra lærernes fagforening om vold mod lærere og fagforeningens undersøgelse af vold mellem elever og endelig på Arbejdstilsynets data om arbejdsmiljø for lønmodtagere ansat i folke- og specialskoler.
- Opsamlingen blev sendt til Folketinget 3. april 2024. Samme dag var der forespørgselsdebat om udadreagerende adfærd i skolen og ordensbekendtgørelsen, hvor der var mulighed for at drøfte opsamlingen.
- Bagtæppet var en triste sag fra en konkret skole i Køge Kommune.
- Der var på det tidspunkt brug for at afklare, om det var en enkeltsag eller udtryk for en generel tendens.
- Opsamlingen viste, at der ikke kan identificeres en generel stigning i de meget alvorlige sager.
- Men opsamlingen viste også, at der opleves en stigning i sager, hvor børn udviser udadreagerende adfærd over for andre børn og voksne. Særligt blandt de mindre børn i indskolingen.

- På baggrund af opsamlingen besluttede jeg at igangsætte en revision af ordensbekendtgørelsen.
- For at sikre, at skoler har de rette værktøjer til at håndtere udadreagerende adfærd.
- Men min holdning var altså, at det var bedre at revidere ordensbekendtgørelsen først i stedet for at afvente endnu en undersøgelse.
- Den reviderede ordensbekendtgørelse trådte i kraft den 1. januar 2025. Altså for tre måneder siden.
- Men selvom vi har haft en ny ordensbekendtgørelse i folkeskolen i tre måneder, så er der selvfølgelig stadig er udfordringer med udadreagerende adfærd på skolerne.
- For mig er det derfor vigtigt at handle hurtigt, så der blev gjort noget reelt for at hjælpe både elever, lærere og pædagoger på skolerne.
- Jeg håber, at justeringerne af ordensbekendtgørelsen og den medfølgende debat, har bidraget til at forhindre nogle episoder i skolen fra at eskalere. Men den slags kan selvfølgelig ikke måles præcist.
- Når det er sagt, så forstår jeg godt, at den seneste tids offentlige debat har skabt et ønske om at blive endnu klogere på udadreagerende adfærd i skolen.
- Jeg har derfor også tilkendegivet, at det vil blive drøftet netop dette emne næste gang, vi mødes i folkeskoleforligskredsen.

* * *

3. Spørgsmål 2: Revision af ordensbekendtgørelsen

- I det andet spørgsmål spørges der til, om den nuværende ordensbekendtgørelse er tilstrækkelig til at håndtere udadreagerende adfærd, og hvilke yderligere konkrete initiativer jeg vil iværksætte på området.
- For mig har formålet med at revidere ordensbekendtgørelsen været at passe på fællesskabet i skolen.
- Hvis elever udviser udadreagerende adfærd over for deres kammerater eller personalet, skal skolen have mulighed for at reagere på det.
- Det må ikke være sådan, at lærerne oplever, at de er magtesløse og ikke har den nødvendige autoritet i klassen. De har brug for en klar hånd i ryggen.
- Jeg bliver bekymret, når jeg hører om lærere, der frygter personalesager og juridiske slagsmål med forældre, hvis de griber ind for at sikre ro og orden i skolen.
- For at arbejde med konsekvenser er også pædagogik. Læreren skal ikke være autoritær, men må gerne være en autoritet.
- Jeg mener derfor, at der er behov for at bakke lærerne op, så de kan lykkes med at være netop en autoritet – eller man kan også sige den voksne - i lokalet.

- Det handler ikke om at finde spanskrøret frem fra kælderen, eller sende lektor Blomme tilbage i skolen.
- Men der er behov for, at fællesskabet siger fra, når mig-først attituden fylder for meget.
- Hvis en enkelt elev ikke kan opføre sig ordentligt, er det okay at tage hensyn til de 23 andre elever i klassen og sikre, at undervisningen faktisk gennemføres.
- Jeg har også været i dialog med Danmarks Lærerforening om dette af et par omgange. De har givet mig en række eksempler på situationer, som lærerne oplever som svære at håndtere inden for de gældende regler.
- Det kan fx være elever, der får klar besked af læreren om at ændre adfærd, men som alligevel bliver ved med at fløjte højlydt og forstyrrende i timen eller nægter at aflevere sin mobiltelefon i strid med skolens regler og blot siger, at læreren ikke må røre dem.
- Det kan vi ikke være bekendt. Hverken over for lærere, pædagogerne eller resten klassen. Men faktisk heller ikke over for den fløjtende elev.
- Vi skal hjælpe med at vise, hvor grænserne går. Det gør man bl.a. ved at vise, hvornår man går overskrider dem.
- Derfor er vi også i gang med at kigge på, hvordan det kan skrives ind i loven, at læreren eller pædagogen må

gribe fysisk ind, hvis en elev gør det umuligt at gennemføre undervisningen og i øvrigt ikke retter sig efter almindelige pædagogiske henstillinger.

- Jeg er meget stor tilhænger af rummelighed. Og folkeskolen skal være en rummelig institution. Men rummelighed fungerer netop i et rum. Men et rum uden vægge er ikke et rum, det er bare grænseløshed. Og sådan skal folkeskolen ikke være.
- Sådan kan hverken en familie, en arbejdsplads, en fodboldklub eller en skoleklasse fungerer.
- Folkeskolen skal kunne rumme alle elever, men den skal ikke kunne rumme alt opførsel.
- Så når I spørger, om de nuværende tiltag i ordensbekendtgørelsen er tilstrækkelige.
- Så er mit korte svar: Nej, de er ikke tilstrækkelige.
- Jeg havde også i går et møde med den norske undervisningsminister, som har lavet nye regler for, hvornår lærerne kan gribe fysisk ind for at skabe et tydeligere retsgrundlag.
- Samtidig vil jeg gerne understrege, at vi selvfølgelig kun skal bruge fysisk indgriben, når alle andre pædagogiske muligheder er udtømte. Forebyggelse og det lange seje træk er altid det vigtigste.

* * *

4. Spørgsmål 3: Langvarigt bekymrende fravær

- Det tredje spørgsmål omhandler elever med langvarigt bekymrende fravær. Og sammenhængen til udadreagerende adfærd i skolen.
- Jeg deler sådan set spørgernes bekymring for elever med langvarigt bekymrende fravær.
- Men for mig at se, er det en lidt anden problemstilling. Jeg tror ikke, at man kan isolere skolefravær til kun at handle om udadreagerende adfærd i skolen.
- Højt fravær er en udfordring for elevens faglige og sociale udvikling og elevens muligheder for videre uddannelse og beskæftigelse.
- De elever, der ikke er i skole, lærer af gode grunde ikke det, som de andre gør. Hverken matematik eller dansk. Eller hvordan du får venner, taler med andre og løser konflikter. Derfor har fravær også store konsekvenser for den enkelte og for samfundet.
- Fravær er en alvorlig problemstilling i sig selv. Som desværre ofte er selvforstærkende. Samtidig er fravær ofte udtryk for nogle dybereliggende udfordringer.
- Jeg mener arbejdet med at reducere fravær er todelt. For det første, er der behov for initiativer målrettet elever, der allerede har langvarigt bekymrende fravær. Her er der sat et par initiativer i gang. For det andet, er der behov for at forebygge fravær og sætte tidligt ind.

- Der er med Aftale om Folkeskolens Kvalitetsprogram fra marts 2024 allerede igangsat en række indsatser, som skal hjælpe med at nedbringe langvarig bekymrende fravær. Der er bl.a.:
 - Iværksat et forsøg med kommunal online-undervisning med henblik på, at elever i langvarigt fravær kan vende tilbage til undervisningen.
 - Vi har nedsat en lovforberedende ekspertgruppe, der bl.a. skal se på reglerne for sygefravær. Det kommer også til at blive en politisk diskussion inden for ganske kort tid.
 - Vi har lavet en ny timebank for skolerne, der virker fra næste skoleår. Der giver øget fleksibilitet til at indrette undervisningen efter lokale forhold.
 - Så er der afsat et større millionbeløb til at styrket pædagogisk psykologisk rådgivning også fra næste skoleår 2025/26.
- Men langvarigt bekymrende fravær er et kompleks fænomen. Og der er næppe et quick fix, der markant kan minimere skolefraværet.
- Jeg synes faktisk, at der er sat en del initiativer i gang. Ikke kun mens jeg har været minister, men også tidligere.

* * *

5. Afrunding

- Tak for ordet!

* * *